ДЕТСКА ГРАДИНА „ВАЛЕНТИНА“

гр. Пловдив, бул. „Ал. Стамболийски“ 66, тел.: 69 41 75

ПЛАН-ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕЦА ОТ ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

ПРИЕТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ
С ПРОТОКОЛ № 6/14.09.2026г.
УТВЪРДЕН СЪС ЗАПОВЕД № РД-26-3/15.09.2026 г.

ДИРЕКТОР: .....
/Е. Церовска/

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие. Водещи стратегически документи при изготвяне на програмата на ДГ „Валентина“ за превенция на ранното напускане на образователната система:

- **ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ;**
- **НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ;**
- **СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВЯНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА 2013 – 2020 г.;**
- **НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА 2014 – 2020 г.;**
- **КОНВЕНЦИЯ ЗА БОРБА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО.**

Програмата акцентира върху:

1. Мерки свързани с превенцията на риска от отпадане на деца от образователната система.
2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.

ПРИНЦИПИ НА ГРАДИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ

- Градинската програма за превенция на отпадането на деца се базира на основни принципи на включващото образование:
- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;

- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Децата трябва да бъдат стимулирани да участват активно в образователния процес.

В стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013-2020 година/, преждевременното напускане на детска градина е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможното развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България. Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на градинския тормоз, който има за цел да подпомогне детската градина в усилията им за справяне с това явление.

Рискове:

- Преждевременното напускане на детска градина води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения;

- Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование.

Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напусналите детска градина и техните семейства и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА:

Причините за отпадане от училище са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало от детска градина. Отпадането на деца от детска градина е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са различни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на децата, в слабия стремеж за личностна реализация в градинска среда, а от друга и в педагогическата колегия. Анализирайки проблема проблема константирахме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

- Икономически причини;
- Социални причини;
- Етнокултурни причини;
- Образователни причини;

- Институционални причини;
- Причини свързания със здравния статус;
- Психологически причини.

Видове причини:

- ✓ Социално икономически причини: ниски доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве, поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра, използване на детето като трудов ресурс;
- ✓ Образователни причини: слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава детска градина;
- ✓ Етнокултурни причини: по-ниска ценност на образованието и др.;
- ✓ Психологически причини: неувереност в себе си, чувство за неуспех;
- ✓ Институционални причини: като такива могат да се квалифицират - недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво и др.;
- ✓ Причини свързани със здравния статус: в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности. Рисковете за преждевременното напускане на детска градина са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка на детските градини за приобщаването на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото образование;

В ДГ „Валентина“ деца, застрашени от отпадане са основно тези, които имат неизвинени отсъствия. Броят на отпадналите деца от детската градина е нулев. Това се дължи на последователната политика на образователната институция подчинена на принципите за:

- ❖ Всеобхватност на дейностите;
- ❖ Осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, ранна диагностика, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес;
- ❖ Публичност и прозрачност на цялостната политика;
- ❖ Идентифициране на рисковите фактори – доклади, анализи на педагогическите специалисти.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно отпадане на деца от индетифицираните рискови групи .

2. Подобрени резултати на ДОС и осигурена образователна и личностна подкрепа на всяко дете.

Политиките и мерките, които ДГ „Валентина“ предприема за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете. В детската градина се акцентира върху силните страни на всяко дете, което подпомага личностното му развитие.

ПОЛИТИКИ И МЕРКИ В ДГ „ВАЛЕНТИНА“, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ:

- ➢ Семейни и социални причини:

1. Възможно е нежелание на родителите детето да ходи на училище, поради страх от социална изолация, по-ниска самооценка, невъзможност към адаптиране към детската градина.

Мерки: Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата със специални образователни потребности, децата от ромски произход, както и изоставени от семейства, заминали за чужбина.

2. Трудова миграция на родителите. Напускане на единия или двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставане на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с новите модели на поведение на децата и трудовата социална обстановка.

Мерки: Ежеседмични контакти от учителите с родителите/настойниците на детето, консултации с Директора, сътрудничество с „Отдела за закрила на детето".

3. Недостатъчна образованост на родителите и липса на занижен контрол върху цялостното развитие на детето. Чести конфликти между агресивни родители, неглижиране и насилие над детето – побой, домашно насилие, развод и др.

Мерки: Сътрудничество с „Отдела за закрила на детето" и други институции.

4. Социално слаби семейства.

Други по-важни мерки и дейности, залегнали в програмата на детската градина" за превенция на ранното напускане са:

1.1 Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на децата са:

- ✓ Изготвяне на база данни от учителите, в чиито групи има деца от рискови групи.

- ✓ Обобщаване всяка седмица на информацията за осъствията на децата. При натрупване на неизвинени отсъствия на дете – информиране на родителите за изясняване причините за отсъствията.

1.2 Координиране на действията на учителите с ръководството на детската градина и в частност с Директора.

1.3 Запознаване на родителите с Правилника за дейността на детската градина.

1.4 Разглеждане на теми свързани:

- ✓ с превенция на насилието;
- ✓ с гражданското образование /здравно образование и възпитание/.

1.5 Системно подпомагане на детския колектив за създаване на екипност – провеждане на тренинги за създаване на екипност, доверие, подобряване модела на общуване и изграждане на толерантност.

1.6 Утвърждаване на позитивна дисциплина – използване на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на дете, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

1.7 Развитие на градинската общност – превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

1.8 Провеждане на обучение по социални умения и работа в екип с децата от подготвителните групи, с цел по бързото и по лесното им адаптиране в новата среда на училището.

1.9 Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към индетифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на детска градина.

1.10 Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.

1.11 По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, електронни уроци, онагледяване, практическа насоченост.

1.12 Занимания по интереси – за развитие на способностите и на компетентностите на децата, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравно образование, както и придобиване на умения за лидерство.

1.13 Включване на застрашените от отпадане деца в извънкласни и извънучебни дейности: турнири, спортни състезания, еднодневни екскурзии, зелени училища, образователен театър, посещение на изложби и концерти и други.

1.14 Поощряване с морални и материални награди.

1.15 Индивидуална подкрепа за детето от личност.

1.16 Подобряване възможностите на обучение на деца със СОП.

1.17 Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие. В зависимост от оценката на индивидуалните потребности на детето от екипа за подкрепа за личностно развитие.

Екипът включва: ресурсен учител, психолог, логопед, учителите по съответните групи както и Координатор на екипа. Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с ръководството на детското заведение. Сътрудничество с различни

организации – Дирекция „Социално подпомагане”, Отдел за закрила на детето и др.

ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА:

1. Политики за превенция на преждевременно напускане на детска градина:

- Осигуряване на позитивна образователна среда/климат, атмосфера на взаимоотношения, управление.

2. Мерки за реализиране на Програмата:

- Инициране на информационни кампании със семействата на децата:
  - Ангажирани лица (отговорници): учители по групи;
  - Срок за изпълнение: Септември 2026 – Май 2027 година;
  - Финансиране: не се изисква;
  - Индикатори: 2 броя.
- Намаляване риска от преждевременно напускане на децата: .
  - Ангажирани лица (отговорници): ръководство, местни организации;
  - Срок за изпълнение: Септември 2026 – Май 2027 година;
  - Финансиране: не се изисква;
  - Индикатори: брой напуснали деца.
- Планиране и осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на децата в електронния дневник;
- Подаване към РУО;

- Отразяване на статуса уеб базирания регистър:

- Ангажирани лица (отговорници): Директор;
- Срок за изпълнение: Септември 2026 – Май 2027 година;
- Финансиране: не се изисква;
- Индикатори: брой извършени проверки /протоколи/.

- Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на учителите да анализират и оценяват рисковите фактори за отпадане на деца от детската градина:

- Ангажирани лица (отговорници) – учители, Директор;
- Срок за изпълнение: Септември 2026 – Май 2027 година;
- Финансиране: не се изисква;
- Индикатори: обхват.

- Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитието личността на всяко дете и предотвратяване на преждевременно напускане на детската градина:

➢ По голяма атрактивност при преподаване на образователния материал / онагледяване, интерактивни методи, иновации/:

- Ангажирани лица (отговорници) – учители, Директор;
- Срок за изпълнение : Септември 2026 – Май 2027 година;
- Финансиране: не се изисква;
- Индикатори: наличност на техника, използвани образователни платформи, акценти за интерактивно обучение в квалификационната дейност.

➢ Анализ движението на децата:

- Ангажирани лица (отговорници) – учители, Директор;
- Срок за изпълнение : Септември 2026 – Май 2027 година;
- Финансиране: не се изисква;
- Индикатори: брой напуснали деца.

- Достъп до качествено образование за деца със СОП:

- Развитие капацитета на педагогическите специалисти за работа на деца със соп.
- Прилагане на единна методика със специалистите от РЦППЛ за оценка на резултатите.
- Разработване Програма за деца със СОП:

- Ангажирани лица (отговорници) – ресурсен учител, учители, Директор;
- Срок за изпълнение: Септември 2026 – Май 2027 година;
- Финансиране: не се изисква;
- Индикатори: повишена квалификация на педагогическите специалисти; разработена Програма за осигурени условия за деца със СОП.

- Кариерно ориентиране и консултиране:
- Информационни кампании за популяризиране на ползата от придобиване на професионалната квалификация като възможност за реализация при риск от преждевременно напускане на детска градина:

- Ангажирани лица (отговорници) – учители, Директор;
- Срок за изпълнение : Септември 2026 – Май 2027 година;
- Финансиране: не се изисква;
- Индикатори: брой информационни кампании.

Изготвили комисия в състав:

Председател: М. Симеонова –

Членове: **1.** М. Михайлова –

2. Ц. Божиква –